

CZT Nieuwsbrief

1	Sail 2000, barbecue, tochten najaar 2000	3	Zeiltrim, deel 2 het vervolg	5	Verjaardag CZT-website
2	'Wachten en eten', verlag Rondje NH	5	Welkom aan nieuwe leden	6	Achterpagina

Augustus 2000

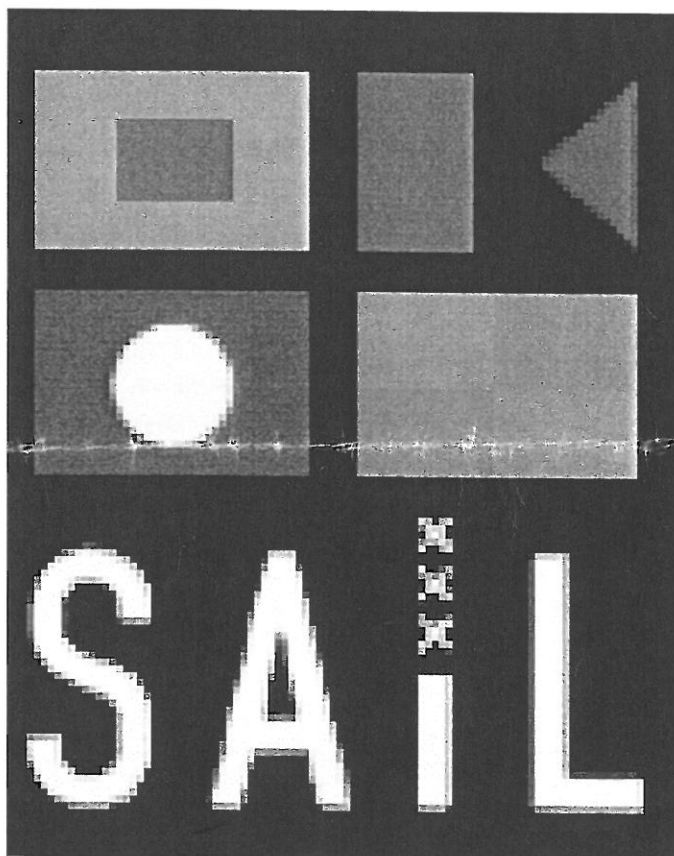
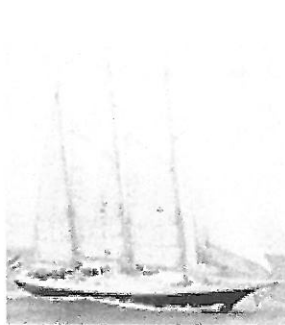
Sail 2000 / Barbecue zondag 27 augustus

SAIL 2000 vindt dit jaar van 24 t/m 28 augustus voor de zesde keer plaats in Amsterdam. In 1975 was het de eerste keer.

Er valt waarschijnlijk weer veel op en rond het water te beleven. Prachtige windjammers en tall-ships zullen voorbijtrekken. De Eendracht en de Swan fan Makkum zijn present. De meeste tall ships zijn tussen 10.00u. en 16.00u. vrij toegankelijk.

Bovendien wordt er die dagen weer de Amsterdamse Uitmarkt gehouden. SAIL heeft (natuurlijk) een eigen website voor meer informatie:

www.sail2000amsterdam.nl

Barbecue

De jaarlijkse barbecue is gekoppeld aan de SAIL-activiteiten en vindt plaats op zondag 27 augustus op het terrein van de Jachthaven Twellegea in Amsterdam-Noord.

CZT-schepen zijn present en varen vanaf ongeveer 10.00u. van Jachthaven Twellegea het IJ op.

Om 16.00u. beginnen we met borrelen en om 17.00u. wordt de barbecue geserveerd. Graag even hiervoor het bij formuliertje opsturen, dat bij deze Nieuwsbrief is bijgevoegd.

Tochten Najaar 2000

Dit najaar worden er nog twee evenementen gevaren, te weten:

Engelandreis 1-10 september 2000, vertrek Twellegea (Amsterdam-Noord).

Waddentocht 14-16 oktober 2000. Vertrek vrijdag 14 oktober, haven Enkhuizen.

De inschrijving is mogelijk tot drie weken voorafgaand aan de evenementen.

'Wachten en eten'

reisverslag rondje Noord-Holland (31 mei-4 juni)

Op woensdagmorgen vlieg ik over de haven van IJmuiden terug van een zeiltocht in de British Virgin Islands in het Caraïbisch gebied. Op Schiphol staat Ernst Holtrop me op te wachten en vliegen we (rijden we snel) naar Durgerdam. We gaan aan boord van de Lone Gull naar Twellegea-haven. Hier ontmoeten we onze medepassagiers en komt mijn vrouw m'n koffers halen en m'n zeiltas brengen. Het wordt een volle bak want we gaan met z'n zessen. Dion is reeds aan boord en dan komen - wat we zullen noemen - onze cateraars! Ik heb al veel reizen met Ernst gemaakt, maar nog nooit zoveel eten en drinken mee gehad. Nog even wachten op de dame Carla Mulder en dan op weg naar IJmuiden. Waar we voor Hfl. 25,- langs een andere boot mochten afmeren als we onze vuilnis maar niet aan de wal brachten (dus op zee dumpen?).

Hurricane hole

Anderdaags gaan we op weg naar Terschelling. De wind is Z-ZW en neemt geleidelijk toe. De Tineke is flink vooruit en gaat binnendoor naar Terschelling. Wij komen in heftige zeeën en besluiten via het Schuitengat naar Texel te gaan. Het is tamelijk druk, maar we vinden een plaatsje en gaan de wal op in Oudeschild, na eerst even bij de Tramontana te zijn geweest. Ook zien we de familie Kunst en de familie Groot die hier gaan wandelen. Na overleg met de anderen besluiten we morgen naar Vlieland te gaan. Vanwege de sloepenrace Harlingen-Terschelling is het afgeladen vol in Terschelling. Op vrij-

dagmorgen gaan we voor een mooie zeiltocht naar Vlieland. Weer en wind werken mee om er een prachtige tocht van te maken. Ons overleg met Willem van de Tineke gaat via de mobiele telefoon, omdat zijn marifoon niet werkt (dus wel handig die mobieltjes).

Als we in Vlieland aankomen, zien we hoe boten in een 'hurricane hole' liggen. Alles is opgevuld en er liggen drie keer zoveel boten als normaal. De haven is vol, zo vol dat als we tijdens het eten van een olijf een pit overboord gooien hij prompt bij de burens in de kuip ligt. We zijn nu wel blij met de grote voorraad en buffelen lekker.

Open haard

We maken een strandwandeling met onder andere de penningmeester Paul. Tijdens de wandeling verdwijnt Paul van het strand richting de duinen; hij wil Belgisch water over de aanplant sproeien. We gaan dan ook maar binnendoor terug naar het dorp, waar we in een café wat gaan drinken en jawel... de open haard is aan. Een dame belt met haar man (ergens in Limburg, waar wél zon is) om te vertellen hoe koud het is (14-15 C) als ik besluit om ook mijn vrouw te bellen. Terwijl de vrouw nog klaagt over de kou, roep ik duidelijk in de telefoon dat het snikheet is (ik zei er niet bij dat het van de open haard kwam). De dame met mobieltje loopt weg. Mijn vrouw zegt dat ik het maar weer tref met die warmte en we kunnen wel lachen om deze humor.

Zaterdag gaan we richting Afsluitdijk om bij Kornwerderzand in de file te komen; 3,5 uur om door de sluis te geraken en dan op naar Staveren. Hier gaan we met iedereen naar de kroeg voor de gezelligheid. Zondagmorgen

gaan we op weg naar Enkhui-zen waar de wachttijd 2,5 uur is.

Nu komt de ruime catering goed van pas. En we wachten en eten. Als we er eindelijk door de sluis zijn, zeilen we lekker naar Durgerdam.

Met een auto die mij komt halen, halen we de andere auto's uit Twellegea op. En zo komt er een einde aan een zeer gelaagde Hemelvaartszeiltocht en we gaan allemaal weer richting huis.

Albert van Mastrigt

*Bijgaande foto's zijn gemaakt tijdens het rondje NH. Een volledig fotoverslag staat op de CZT-website.

Zeiltrim 2: het vervolg

Doordat de zeilen voor een gemiddelde wind gemaakt zijn, moet je bij toenemende en afnemende wind de bolling reguleren (door valsparing en achterstagspanning). De zeilen zijn voor een (verschillende) gemiddelde wind gemaakt (zie kader). Maar de belangrijkste reden om de bolling te verplaatsen blijft de windkracht: hoe harder het waait des te vlakker het zeil moet worden getrimd. De bolling moet dan naar voren. En er moet meer twist in het zeil gebracht worden.

Elk zeil zit vast aan drie hoeken: de tophoek, de halshoek en de schoothoek. Door aan de hoek te trekken kan het zeil van vorm worden veranderd. De val van het zeil zit aan de tophoek, de cunninghamhou of voorlijkstrekker grijpt aan op de halshoek. De outhaul of onderlijkstrekker en de schoot vervormen de schoothoek. We geven een opsomming van de mogelijkheden voor het grootzeil en de genua.

Grootzeil

Onderlijkstrekker aan: onderste deel grootzeil vlakker (boven windkracht 3).

Onderlijkstrekker los: onderste flapje (een zogenaamde 'shellfoot') maakt het grootzeil boller (tot windkracht 3).

Grootzeilval aan: bolling naar voren, achterlijk vlak (aan de wind; bij harde wind).

Grootzeilval los: bolling naar achteren, achterlijk boller (halve wind, voor de wind en bij weinig wind).

Cunninghamhaul of voorlijkstrekker: zie grootzeilval (maar minder rek).

Grootschoot aan: achterlijk dicht (minder twist) en vlak.
Grootschoot los: achterlijk open (meer twist).
Giek in principe in het midden.

Overloop omhoog, giek in het midden: meer twist (bij harde wind).

Overloop in het midden, giek in het midden (kan alleen als de grootschoot sterk wordt doorgezeten): weinig twist.

Eventueel overloop naar lij: wind lozen (bij veel wind; beter reven).

Achterstagspanning omhoog: mast naar voren (meeste masten kunnen 30 cm uit het midden), vlakker zeil.

Achterstagspanning omlaag: mast naar achteren, boller zeil.

Babystagspanning: zie achterstagspanning.

Voorzeil

Fokkeval aan: bolling naar voren, achterlijk vlak (aan de wind; bij harde wind).

Fokkeval los: bolling naar achteren, achterlijk boller (halve wind, voor de wind; bij weinig wind en aan de wind).

Blok/leioog naar voren: minder twist, achterlijk dicht (weinig wind).

Blok/leioog naar achteren: meer twist, achterlijk open (veel wind).

High-aspect: alleen voor aan de windse koersen, veel overstagmanoeuvres. Bij kruisen met High-aspect, eventueel babystag wegnemen. High-aspect is eventueel halve wind te varen met het leioog naar buiten (gebruik dan een barberhaul/klapblok op voetrail of apart 'pet-oog').

Nog wat tips en trucs

- De achterstag en babystag gelijktijdig gebruiken. Dus niet alleen de achterstag aantrekken, maar dan ook de babystag aanspannen.
- Bij veel golven: meer power door meer bolling achterin; gebruik ook een groter grootzeil, eventueel in

combinatie met een rif in het grootzeil (schip gaat dan vaak wat beter door de golven).

- Bedenk dat de meeste schepen bij ruime wind harder lopen dan helemaal voor de wind. Kruisen voor de wins is vaak voordeliger. De langere afstand die het schip moet afleggen wordt vaak goed gemaakt door de relatief hogere snelheid.

Slotopmerkingen

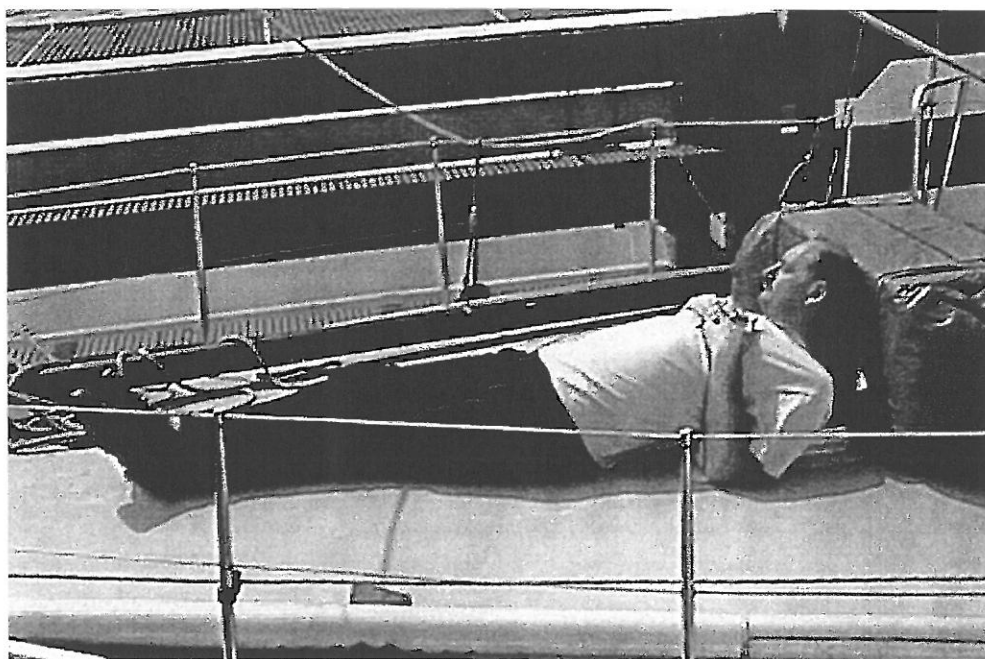
- Zeilen hoeven tegenwoordig niet meer te worden ingezeild. Vroeger bij kantoenen zeilen moest dat nog wel. De moderne materialen zijn gewalst en geplakt. Daardoor ontstaat een relatief vormvast materiaal.
- De meeste zeilen zijn van Dacron (een merk polyester). Mylar zeilen hebben een coating. Daardoor is dit zeil meer kwetsbaar dan Dacronzeilen. Dit type zeilen moet goed gedroogd worden. Opvouwen / oprollen aan de kant gaat bovendien beter (dan in het gangboord).
- Zeilen zijn gesneden voor een gemiddelde wind: Genua 1 (160%): 8-9 knopen, Genua 2 (135%): 14 knopen, Genua 3/High aspect (95%): 20-22 knopen, en werkfok (85%): 26-36 knopen.
- Twist is de curve in het achterlijk van fok en grootzeil. Hoe groter de curve, des meer twist. Elk zeil heeft twist, omdat het aan de top van de mast harder waait dan over dek. Hoe harder het waait of hoe harder het schipt vaart, des te meer twist er in de

Termen/begrippen

- Een *fok* is in de regel kleiner dan een *genua*; beide zijn voorzeilen. *Genua's* zijn vaak voorzien van een nummer: *Genua 1*, *Genua 2* en *Genua 3*. De *Genua 1* is groter dan de *Genua 2*, de *Genua 2* is groter dan de *Genua 3*, etc. Sommigen spreken ook van een *Genua 4*; die is echter gelijk aan de (werk)fok.
- De *Genua 1* is zo groot dat niemand hem aan boord heeft. Eigenlijk alleen bij licht weer te gebruiken. Aan de wind doet een *Genua 1* bovendien niet zoveel (het zeil is te bol om hoog te lopen). Goed alternatief op ruimere koersen (150-160 graden) is een halfwinder of asymmetrische toerspinnaker. Dit zeil wordt zonder boom gevoerd; de halshoek wordt voorop - liefs voor de rolfok e.d. - bevestigd.
- Een *stormfok* is meestal even groot of iets kleiner dan de werkfok. Het doek is echter dikker. Ook de leuvers zijn groter. Tevens is het zeil wat hoger opgesneden dan andere zeilen om het water dat over het voordek spoelt snel te kunnen lozen. Wanneer het onderlijk over het dek veegt, zou het zeil het overkomend water kunnen vasthouden.
- Ook voor *schepen met een rolfok* zijn aparte stormrolfokken te verkrijgen. De leuvers kunnen in dezelfde rail. Doek en materiaal zijn allemaal wat dikker dan normaal.
- Een *'high-aspect'-zeil* is een voorzeil dat een lang voorlijk combineert met een smalle basis of te wel een kort onderlijk. Het zeiloppervlak is ongeveer gelijk aan dat van een *Genua 3*. Het zeil is zeer effectief om mee aan de wind te varen en te kruisen. Het onderlijk, dat vrij kort is, maakt dat het zeil makkelijk van boeg gewisseld kan worden.

zeilen gegeven moet worden.

- Er zijn allerlei hulpmiddelen voor het trimmen van de zeilen. Allereerst zijn er zogenaamde 'tell-tales'. Tell-tales zijn draadjes wol of strookjes spinnakerdoek die in het zeil geplakt worden. In het voorzeil zitten ze aan loef en lij, ongeveer 30 centimeter achter de voorstag. Er zitten meestal drie paar tell

Welkom aan nieuwe leden (augustus 2000)

Chris Wijsman, uit Leiderdorp. Opstapper. Kan de meeste zeilmanoeuvres zelfstandig uitvoeren. Ervaring op binnenwater, IJsselmeer, Wadden en Noordzee.

Wim Hartmann, uit H.I.-Ambacht. Opstapper, vooral ervaring op het binnenwater. Bezit de nodige diploma's, zoals Vaarbewijs 2, radarpatent voor jachtschipper, astronavigatie en Beperkt Certificaat Maritieme radiocommunicatie (Marcom-B).

Johan Mallens, uit Veenendaal. Opstapper/Co-schipper. Heeft de nodige (zeezeil)ervaring op IJsselmeer, Wadden, Noordzee en Kanaal én diploma's waaronder TKN.

tales op verschillende hoogten in het voorzeil. In het grootzeil zitten ze aan het achterlijk. De tell tales vertellen of de luchtstroom langs het zeil ongestoord verloopt.

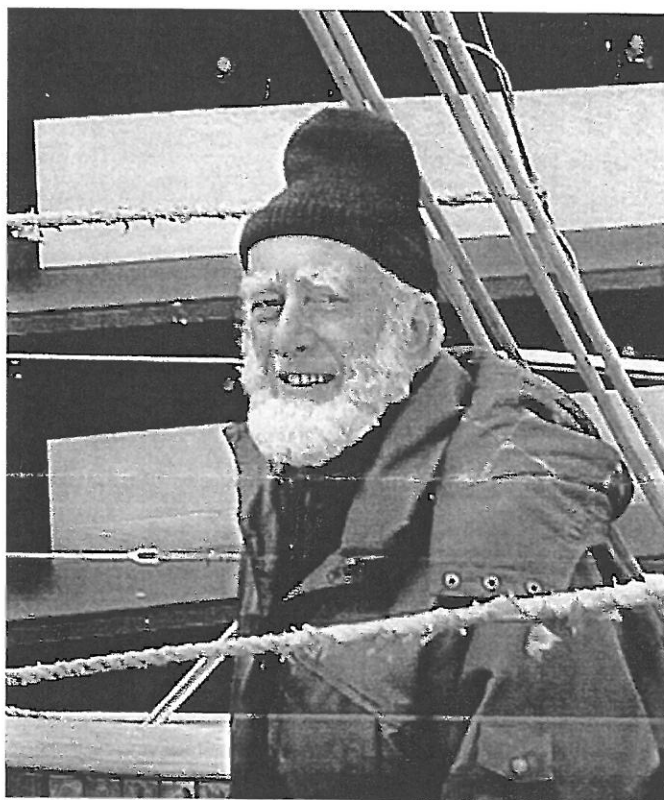
- Trimkaarten en trimboekjes. De watersportbladen geven schriftelijke informatie uit over zeiltrim. Het tijdschrift Zeilen heeft een zogenaamde 'trimkaart'; de Waterkampioen heeft een klein boekje met trimaanwijzingen. Beide uitgaven zijn van watervast materiaal.

Dion Kooijman

Verjaardag CZT-website

Sinds 13 juni 1999 is de CZT-website in de lucht. De website geeft informatie aan bezoekers over de vereniging, bevat het vaarprogramma voor het lopende jaar, en na afloop van de tochten staan de digitale foto's er op. De nodige links met andere websites garanderen een actuele informatievoorziening onder ander voor wie een tocht aan het voorbereiden is: hij/zij vindt er de getijden, berichten aan zeevarenden en de nodige gegevens over het weer. Inschrijving voor een CZT-tocht is niet moeilijk meer, want de website beschikt over een inschrijfformulier. Datzelfde geldt trouwens ook voor nieuwe leden. Ook voor deze categorie is een elektronisch inschrijfformulier voor handen. Er komt geen papier meer aan te pas.

In het afgelopen jaar (tussen juni 1999 en juni 2000) bezochten in totaal 2377 mensen de website. Dat komt neer op een gemiddelde van 45 personen per week en zes tot zeven personen per dag. De top ligt op 25 pageviews (bezoeken) per dag; dit voorlopige hoogtepunt werd bereikt op 15 oktober 1999. Er ligt een duidelijke relatie met de gevaren tochten; na afloop van de tocht gaan CZT'ers met internet snel even kijken of

de foto's al op de website staan. Op 15 oktober hadden we net de waddentocht achter de rug. De dagen na de andere tochten vertonen hetzelfde patroon. Ook dan wordt de website meer dan gemiddeld bezocht.

Ook voor niet-leden is de website goed te vinden. De surfer die het trefwoord 'zeezeilen' intypt bij een zoekmachine zoals ILSE, komt al snel bij de website van de CZT terecht. Daarnaast is er de nodige aanloop door de maandelijkse advertentie in het blad Zeilen, waarin we zeilers attent maken op het bestaan van de vereniging met een telefoonnummer én het adres van de website.

Dion Kooijman

Zeilmaatje gezocht

Ik ben op zoek naar een zeilmaatje, met ervaring, op verzoek van mijn kinderen liefst vrouwelijk, voor zeiltochten op het IJsselmeer, het Wad en wellicht verder, in de weekeinden en tijdens de vakanties. Alleen uit zeilen met mijn kinderen durf ik niet aan, daar ik nog niet op hun zeilkunde kan en mag vertrouwen. Wel met windkracht 3 en rustig weer maar verder niet. De kinderen zouden het liefst een vrouw meehebben daar er al 4 van het mannelijke geslacht aan boord zijn en maar 1 meisje. Dit is geen relatieadvertentie, absoluut niet. Gewoon voor de gezelligheid en de veiligheid van het zeilen. Kees Lutz, tel. 06-10345567, cj.lutz@quicknet.nl.

Schippersvergadering CZT

De schippersvergadering de CZT vindt plaats in Amsterdam op zaterdag 19 november a.s.. Details (programma, plaats en tijd) worden nog bekend gemaakt. Zet de datum alvast in de agenda.

Telefoonnummer

Op de telefoonlijst van leden d.d. 20 mei 2000 staat abuisievelijk een verkeerd telefoonnummer vermeld van Albert van Mastrigt. Zijn juiste telefoonnummer is: 072-562 4505.

Dieptestaat

De Dienst der Hydrografie publiceert regelmatig een lijst met minst gelode diepten voor de Nederlandse vaarwaters. Niet alle vaarwaters staan in elk overzicht vermeld. Het is zaak de verschillende publicaties door het jaar heen te volgen. Het afgelopen jaar stonden dieptestaten in onder meer BAZ 102/00 van 1 april 2000, BAZ 201/00 van 29 april

2000 en BAZ 255/00 van 26 mei 2000.

Op het westelijk deel van de Wadden zijn voor de meesten belangrijk: de Boontjes, het Zuidostrak, het Inschot en het Schuizenzand. Al deze vaarwaters zijn de afgelopen jaren dieper en ondieper geworden. Het Schuizenzand werd eerst wat dieper, nu zit het weer op 0,2 m boven LLWS. Al met al weer een halve meter ondieper dan wat het geweest is.

De elektronische versie is te vinden via www.czt.nl. Ga op de CZT-website naar de rubriek 'handige informatie' en vervolgens naar 'nautische verwijzingen'. Daar staat een verwijzing naar de Dienst der Hydrografie. De website van deze dienst heeft verschillende rubrieken; één daarvan is Berichten aan Zeevarenden. De nummers van de Berichten aan Zeevarenden zijn apart te raadplegen.

Contributie 2000

Ongeveer 20 leden hebben hun contributie over het jaar 2000 nog niet betaald. Dat is bijna twintig procent van het ledenbestand, dat vinden we iets te veel. Als dit een aansporing kan zijn om alsnog het bedrag van de contributie over te maken, dan is ons doel gelukt.

Colofon

Website: <http://www.czt.nl>
email: info@czt.nl

Betalingen op rekening:
Postgiro 2536575, t.n.v.
Club Zeezeilers Twellegea
Deurne, België

Voorzitter /
redactie Nieuwsbrief:
Dion Kooijman
Verwersdijk 168a
2611 NN DELFT
tel. 015-214 5718
d.c.kooijman@bk.tudelft.nl

Secretaris:
Carla Mulder
Sumatrakade 307
1019 PL AMSTERDAM
tel. 020-419 4034
cmulder@bda.amsterdam.nl

Penningmeester:
Paul de Smet
Bosuil 106
B-2100 DEURNE, België
tel. 00 32 3350 1225
pauldesmet@compuserve.com

Bestuurslid:
Willy Oor
Schepenveld 224
7327 DC Apeldoorn
tel. 055-541 3836
w.oor@chello.nl

Bestuurslid:
Ad van der Scheer
Aarie-Rixtelseweg 6
5707 GL Helmond
tel. 0492-542251

Reisvoorbereiding/
cruisedirector
Peter Kunst
Hendric Dirckszstraat 9
1135 HK Edam
tel. 02993-66689
p.f.h.kunst@freeler.nl

Indeling schepen
Frans Kunst
Nijenheim 3215
3704 AV Zeist
tel. 030-699 3159
frans@art.xs4all.nl

Schepen en veiligheid:
Henk Thijssen
Papenbergseweg 27
6585 KV Mook
tel. 024-696 2552
HOM.Thijssen@mailbox.kun.nl

Wouter Akkerman
Spoorlaan 61
3739 KC Hollandsche Rading
tel. 035-577 1206